

Stichting Ondersteuning Sovata

Postbus 282
2990 AG Barendrecht
06-24 52 19 69
info@stichtingsovata.nl
www.stichtingsovata.nl

Erkend ANBI

KvK Rotterdam 24420113
ING bank 3533795

Reisverslag

Holland - Roemenië / SOVATA oktober 2013

Foto voorblad: Annamaria heeft eindelijk wat te eten (oktober 2013)

Annamaria zit gehurkt met haar, van ons gekregen, brood en drinkyoghurt veilig achter het hek in de tuin. Niemand kan het nu van haar afpikken !!!

Tot haar oma begin dit jaar overleed had zij nog enige bescherming en zorg. Nu is zij aangewezen op zichzelf, want haar vader is alleen in de buurt wanneer er geld of spullen te halen is.

Of wij alle spullen mee konden krijgen naar Sovata was nog maar de vraag. Het aanbod van 18 ziekenhuisbedden uit Oud-Beijerland, 5 bedcarriers van Rennie, 14 rollators van Ben uit Velp, de ruim 700 bananendozen en de 100 losse bundels is bij elkaar enorm veel vracht. Twee rollators, een box en groot speelgoed konden écht niet meer in de truck en gaan terug naar de opslag en wachten daar tot het transport van april 2014.

Gelukkig hebben Kees en Yolenta samen met de mannen van VAT Logistics er voor gezorgd dat bijna alles vervoerd kon worden met de grote VAT truck met trailer van 13,6 meter lengte. Zij zijn écht de redders in nood !! Ons geluk kon helemaal niet meer op toen wij hoorden dat VAT Logistics voor de tweede keer dit jaar het transport gaat doneren !! Ongelooflijk veel dank daarvoor.

Truck met trailer van VAT Logistics wordt geladen

Ook Gerard en Sandra van de Bergschenhoek Groep zijn wij veel dank verschuldigd. Jaren achtereen mogen wij gratis gebruik maken van de personenbus van Bergschenhoek BV om de vrijwilligers naar Sovata te rijden met onze Janny en Cees als chauffeurs. Dank jullie wel Gerard en Sandra !!

Anneke, Jan, Nora en Danny waren al in Sovata toen de zwaarbeladen truck op vrijdag, vóór onze aankomst, in Sovata aankwam. Om de loodzware ziekenhuisbedden en de beladen pallets uit de truck te krijgen, hadden wij gevraagd of het mogelijk was om een heftruck te huren.

In de wijde omtrek van Sovata was er geen heftruck te vinden en alleen in Praid was er een beschikbaar.

Het zou een heel gedoe worden om een heftruck in Sovata te krijgen met alle kosten van dien. De mensen van de Gemeente Sovata hebben echt hun uiterste best

gedaan om hulp te bieden bij het lossen van de truck en stelden daarbij een graafmachine en een boerenkar ter beschikking.

Het lossen van de ziekenhuisbedden met een graafmachine en veel mankracht

Dat waren niet echt de losmiddelen die wij voor ogen hadden, maar het was tenminste iets. Ook stonden er 12 sterke mannen van de Gemeente Sovata klaar om te helpen met uitladen en sjouwen van de heel zware stukken. Kleine bestelauto's stonden eveneens klaar om alvast de bananendozen en losse bundels naar de scholen, crèches en het ziekenhuis te brengen. Bedankt, Anneke, Danny, Nora en Jan voor jullie hulp bij het lossen van de truck !!!

Het patroon met lichtjes werd steeds groter

Op vrijdagavond was er in heel Roemenië een lichtjesavond bedoeld voor de armen in het land. In het centrum van Sovata was het plein dan ook bijna compleet verlicht door de kleine kaarsjes en waxinelichtjes en er was een groot aantal mensen op de been om deze avond bij te wonen. Het was een heel bijzondere ervaring. De opbrengsten van deze avond zijn bedoeld om de meest armen te steunen met voedsel.

Op de dag voor vertrek kwam er een dringende mail van Melinda, één van onze Roemeense vrijwilligers. De moeder van een heel jong gezin is een week geleden overleden aan kanker. De vader is reddeloos met 2 kleine kindjes. Het oudste meisje is 7 jaar en moet naar school. Zij heeft geen rugtas met schoolmaterialen en dan mag je niet naar school. Melinda vroeg ons of het nog mogelijk was om een schooltasje met schoolspulletjes voor haar mee te nemen en als het kan wat kleertjes en schoentjes. Natuurlijk nemen wij de gevraagde spullen mee. Een mooi pakket met kleertjes, schooltas met schoolmaterialen, speelgoedjes en een lieve, dikke knuffel voor beide kinderen om zich aan te troosten.

Op zaterdag komen wij laat in de middag aan in een zon overgoten Sovata. De thermometer laat 25 graden zien en wij voelen ons echte bofkonten. Het lijkt erop dat het iedere keer mooi weer is als wij ons werk in Sovata komen doen. In Nederland was het daar in tegen slecht weer met heel veel regen.

Dit magere paard rust uit na het bezorgen van een lading stookhout

De bagage wordt uit de bus gehaald en op de kamers gebracht waarna de briefing gaat beginnen. De planning, de teams, de bezoeken en de gesprekken die gevoerd moeten worden komen aan de orde. Na het avondeten worden de eerste gezinnen die in de buurt wonen alvast bezocht en verblijd met de persoonlijke gezinsdozen. Daarmee is het startsignaal gegeven.

Op zondag bezoeken twee teams de wijk Iliesi. In totaal zullen er 4 dagen nodig zijn om alle 183 gezinnen te bezoeken, de gezinsdossiers aan te vullen en de spullen voor deze gezinnen af te geven. Voor ieder gezin hebben wij een RABO bank tasje met daarin een pakket groentezaden van MercySeeds, speciaal ontwikkeld voor dit gebied, een pakje paracetamol, pennen, aanstekers en schrijfpapier. Deze tasjes werden als goudklompjes in ontvangst genomen en de blijdschap was duidelijk op de gezichten te zien. Natuurlijk krijgt ieder gezin ook voedselbonnen aangereikt. Voor een aantal kinderen hebben wij fietsen meegenomen. In april hadden wij er niet genoeg, maar nu konden wij ook deze kinderen heel blij maken met de prachtige fietsen van Kees en Corrie uit Everdingen.

Tasje met zaden en paracetamol

De SOS bus was natuurlijk gisteren al gesignaleerd en bijna iedereen stond al klaar met hun CNP kaart (identiteitskaart) en wachtte geduldig af wanneer het team bij hun huisje zou zijn.

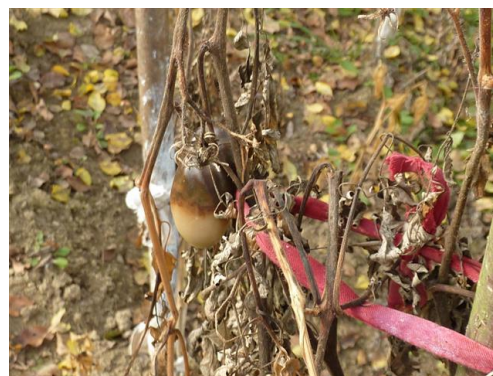
In deze wijk zie je de vooruitgang heel goed, de erfjes rondom de huisjes zijn bijna allemaal aangeveegd en opgeruimd, de kinderen hebben goede kleding en schoenen aan en zie je de wil om de situatie te verbeteren.

Jammer dat door de nachtvorst veel groenten en planten kapot zijn gevoren en de

Veld met dode groentepplanten

mensen er niets meer aan hebben. Vaak begint de winterperiode al begin oktober in de nacht, terwijl het overdag prachtig weer kan zijn. De stengels van de groenteplanten staan er zwart en verlept bij. Bij de ouderen zien wij nog steeds een grote behoefte aan voedsel en medicatie. Een aantal ouderen zei zelfs dat zij liever eten hebben dan kleding en schoenen !!

Schade door nachtvorst aan groente

Mihail, de kleine man die houten bloemenkarren maakt om deze te verkopen is niet in orde. Mihail heeft ontstopper vloeistof over zijn rechtervoet gekregen en er moest een teen geamputeerd worden. Daardoor heeft hij al drie maanden niet kunnen werken aan het maken van de houten karren. Dat betekent ook weer dat er geen inkomen is geweest.

Tiberius is door een ongeluk met het zagen van bomen in de bossen zijn arm kwijt geraakt en daardoor ook zijn werk. Geen werk, geen inkomen. Tiberius vraagt ons hem te helpen met een armprothese zodat hij weer kan werken.

De kosten van aanschaf van een armprothese zullen ca. € 3000,- bedragen, terwijl de kosten van jaarlijkse controle en bijstellen ca. € 200,- bedragen. Dit zijn bedragen die absoluut niet door de mensen betaald kunnen worden.

Binnen SOS zal gekeken worden of wij deze man kunnen helpen aan een armprothese zodat hij zijn werk weer kan hervatten en er weer wat brood op de plank komt.

Een grote waterlekkage, veroorzaakt door een heel slecht dak, heeft er voor gezorgd dat de trekharmonica's van Botond volledig zijn verwoest. Met de trekharmonica's kon Botond zijn brood verdienen en dat is nu voorbij.

Wellicht heeft iemand van u een trekharmonica staan die niet meer gebruikt wordt of weet u iemand die een trekharmonica heeft en deze kan missen voor Botond.

Niet alleen maakt u Botond heel blij, maar zorgt u ook weer voor inkomen voor dit gezin. Laat u het ons maar weten !!!!

De door waterschade onbruikbaar geworden trekharmonica van Botond

In april schreven wij u over baby Nimrod. Nimrod werd door Oma Zsuzsanna niet goed behandeld en kreeg als voedsel koude koeienmelk aangelengd met lauwe thee.

Door gesprekken te voeren met de Sociale Dienst van Sovata en SOS en erop aan te dringen dat het toen niet ging met Nimrod, zien wij een blij en een redelijk gezond kindje. Hij is nog wel bleek en aan de dunne kant, maar de situatie ziet er stukken beter uit.

Dat doet ons goed en ook Oma Zsuzsanna ziet er rustiger uit en lijkt nu ook te snappen hoe je een kindje moet verzorgen. Natuurlijk blijft de Sociale Dienst dit gezin, op nadrukkelijke vraag van SOS, volgen en zorgt er ook voor dat het kindje iedere twee maanden gecontroleerd wordt bij de dokter.

Erzsebet, de jonge moeder van Nimrod, blijkt helaas wéér zwanger van een onbekende vader.

Oma Zsuzsanna met baby Nimrod

Het is ons nu wel duidelijk dat veel kinderen die in zo'n grote armoede leven, geen echt gezinsleven kennen en ook niet de liefde die je zou verwachten in een gezin. Het gevolg daarvan is dat als een jongen leuk en lief doet tegen een meisje en misschien ook wel een klein cadeautje heeft voor haar, dit soort dingen gebeuren.

Op de scholen is géén seksuele voorlichting en binnen de gezinnen wordt daar niet over gesproken. SOS is daarom ook dringend op zoek naar materialen voor de scholen waarmee seksuele voorlichting gegeven kan worden en wellicht zwangerschappen bij jonge meisjes daarmee kan voorkomen.

Tussendoor even teamoverleg

Ecatarina heeft in augustus van dit jaar een hersenoperatie ondergaan en ligt op bed en Andras, haar echtgenoot, heeft ook lichamelijke problemen en kan haar niet verzorgen. De dochter van Ecatarina, die met haar gezin in Hongarije woont, is nu bij haar ouders ingetrokken om haar moeder te verzorgen. Voor Ecatarina is het fijn dat zij geholpen wordt door haar dochter maar ook de oudste kleindochter is mee gekomen uit Hongarije en zij moet nu in Sovata op school. Midden in een schooljaar is dat niet eenvoudig en zeker niet als zij nu ook in de Roemeense taal schoolexamens moet doen. De kleindochter spreekt alleen de Hongaarse taal.

Gelukkig gaat het met de meeste gezinnen goed en zien wij een langzaam groeiende vooruitgang.

Tekenen voor ontvangst van de voedselbonnen.

Het probleem van voedsel voor de ouderen is nog wel een struikelblok en wij besluiten dat een klein groepje vrijwilligers in november terug gaat om extra voedsel te brengen voor de oudjes die honger hebben.

Een ander team brengt vandaag een bezoek aan de wijk Capeti. Ook deze mensen staan al op de uitkijk en klaar met hun CNP kaart.

Voor de 54 gezinnen in deze wijk hebben wij bananendozen met dekens, beddengoed, toiletartikelen, bedsokken, handdoeken en fleecedeakens.

De wijk Capeti ligt aan de andere kant van Sovata en is een bergachtig gebied. Gelukkig is het weer goed en kunnen wij de heuvels zonder uitglijden en glibberen betreden.

Ook in deze wijk is de vooruitgang goed te zien.

De mensen zijn vrolijk en blij met onze komst en ook het gebied ziet er redelijk opgeruimd uit. De tasjes met zaden, de paracetamol en de andere spulletjes worden ook hier met veel blijdschap ontvangen.

De voedselbonnen worden in enveloppen aan de mensen uitgereikt en met een lach op hun gezicht wordt de lijst voor ontvangst getekend.

De voedselbonnen zijn op naam en CNP nummer uitgeschreven en de mensen kunnen met de voedselbonnen naar de plaatselijke kleine winkeltjes om de bonnen te verzilveren.

In de winkeltjes worden de CNP nummers gecontroleerd met de CNP nummers op de voedselbonnen en na akkoord kunnen de mensen hun boodschapjes doen.

De verzilverde bonnen gaan 1x per week naar Levente, één van onze Roemeense vrijwilligers, die een tweede controle doet aan de hand van de voedselbonnen lijst. Iedere afwijking moet daarop aangegeven worden. Na deze controle worden de gegevens per computer naar SOS gezonden en ook wij controleren de gegevens.

Op deze manier weten wij zeker dat de voedselbonnen op de juiste manier gebruikt worden. Er mag absoluut geen drank of tabak met de voedselbonnen gekocht worden !!

Er wordt rustig gewacht tot men aan de beurt is

Het bedrag van een voedselbon bedraagt 5 euro en daar kunnen twee mensen ongeveer een week van eten. Maaltijden zonder vlees !!!

Blij met hun nieuwe gebreide truien, sjaals en mutsen

Joan met diabetisch heeft weer een amputatie moeten ondergaan van een paar tenen van zijn nog goede been. Tijd voor de dokter is er niet, want als hij één dag niet of zelfs al later op zijn werk verschijnt, is hij zijn baan kwijt en dat kan absoluut niet. Dat is een schrijnend probleem. Ziek of niet, gezinsproblemen of niet, gewoon naar je

werk gaan, anders ben je het kwijt. De stomp van het geamputeerde been ziet er ook niet echt goed uit en Joan heeft veel pijn met lopen. De beenprothese past allang niet meer en Joan heeft er lappen om heen gedraaid zodat de prothese nog een beetje blijft zitten.

Eva, de jonge vrouw die een paar jaar geleden is aangevallen door een beer, raakt steeds verder de weg kwijt en moet echt geholpen worden door haar familie en burens. Dat gaat gelukkig goed en wij hebben de familie beloofd wat extras mee te nemen in april voor hun hulp aan Eva. Het is heel belangrijk dat families en burens elkaar helpen in rottige situaties.

Wij missen een jongen uit een gezin en vragen waar hij is. Hij bleek in juli te zijn overleden aan een allergische reactie door bijensteken. Hij was in zijn mond en in het gezicht gestoken en zwol binnen 5 minuten zo op dat de jongen is gestikt. Een simpel medicijn had hem kunnen redden.

Eén van de huisjes op de Capeti

Ook in deze wijk worden een aantal medicijnbonnen uitgegeven zodat de mensen de medicijnen die de dokter heeft voorgeschreven ook kunnen kopen. De mensen moeten namelijk éérst geld hebben om überhaupt de dokter te bezoeken en dan nog geld hebben voor de medicijnen die zijn uitgeschreven. Meestal is het voor de mensen niet mogelijk om het geld voor de medicijnen dan voor elkaar te krijgen.

Knutselen met Anneke, Nora en Jan

Op deze zondag heeft het team van Anneke, Jan en Nora een bezoek gebracht aan het kinderkuis. Zoals altijd is dat voor ons een echt feestje. Blijve kinderen komen aangerend als zij de bus zien aankomen en vliegen in je armen.

Vandaag is er een knutselmiddag door dit team georganiseerd en werden de

spekkies en kaakjes van Janet rond gedeeld aan de kinderen.

Ook Janos, hoofd van het kinderkuis, en Eva en Shin, beide leiders van een groep, deelden mee in de vreugde.

Het is bijna 18.00 uur als de teams binnen druppelen en dan eerst met elkaar rond de tafel gaan zitten en spreken over hoe de eerste dag verlopen is. Daarna een hapje eten en vlug naar bed om uitgerust aan dag twee te beginnen.

De spekkies en kaakjes van Janet smaken lekker

Op maandag gaan weer twee teams naar de Iliesi om daar de voedselbonnen, de tasjes met zaden en de eventuele andere spullen uit te reiken aan de gezinnen.

Het derde team gaat als eerste naar de Gemeente Sarateni om daar de voedselbonnen voor de mensen op Hostad bij Adel van de Sociale Dienst te brengen. Adel, hoofd van de Sociale Dienst, blijkt op vakantie te zijn maar komt met plezier terug van haar vrije tijd om de voedselbonnen aan de mensen te geven die het erg hard nodig hebben. Op het Gemeente bord komt de vermelding te hangen dat de mensen op dinsdagmorgen hun voedselbonnen kunnen ophalen en hun CNP kaart mee moeten nemen. Adel weet precies wie verhuisd is, overleden is, alleen terug komt in de periode dat wij er zijn en hoeveel baby's er zijn geboren. Dat is heel prettig. Sinds twee jaar komen wij zelf niet meer op Hostad omdat wij

Bij de meeste houten huisjes kijk je tussen de planken door naar buiten. In de winter krijg je deze ruimte niet warm gestookt.

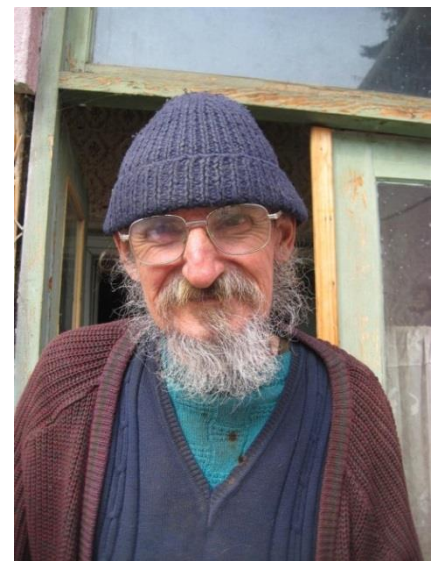
ons daar heel onveilig en bedreigd voelden.

Het is wel pijnlijk om van een aantal zigeuner vrouwen die op Hostad wonen te horen dat zij dringend kleding en vooral schoenen nodig hebben voor hun kinderen en ons smeekten om kleding en schoenen.

Wij overwogen om in april weer te proberen om dozen met dekens en schoenen te brengen voor deze mensen. Van te voren zullen wij via een brief aan de Gemeente Sarateni laten weten dat er strikte regels zijn en dat iedereen zich moet gedragen op Hostad tijdens ons bezoek. Dus niet schoppen, spugen, duwen, schreeuwen en schelden. Bij de eerste onrust zullen wij anders weer vertrekken zonder de spullen die wij bij ons hebben af te geven aan de mensen.

Met burgemeester Arpad en loco burgemeester Csaba worden een aantal punten doorgesproken over het rouwcentrum en het onderhoud ervan, het sportveld bij de school, de renovatie van de ramen van de school, de zaken rondom de opzet van een naschoolse opvang en de gang van zaken binnen de Gemeente zelf.

Het derde team bezoekt de Trandafirilor. Deze straat ligt vlak bij het bekende Berenmeer dat in de zomerperiode druk bezocht wordt door bemiddelde Bulgaren en Hongaren. Het houten flatgebouw waar wij de arme gezinnen bezoeken staat op instorten en begin oktober 2012 is het toiletgedeelte van de buitenkant gewaaid.

Sinds die tijd is er niets voor de bewoners gedaan om een toiletruimte voor de mensen te maken. De mensen moeten het maar uitzoeken en nu is het een grote beestenboel geworden achter het gebouw. Dat is natuurlijk niet zo gek als je weet dat veel mensen daar hun behoeften moeten doen. Sommige mensen hebben van oud hout een soort buitentoilet gemaakt, maar ook dat is een erbarmelijke en onhoudbare situatie.

Entree van Trandafirilor gebouw

De mensen komen blij naar buiten als zij onze bus zien aankomen. Voor ieder van de 10 gezinnen zijn persoonlijke gezinsdozen gemaakt en zijn er voor ieder gezin ook voedselbonnen.

Op het moment dat wij met Anna bezig zijn de gegevens te controleren en haar de dozen en de voedselbonnen te geven, komt ook haar zoon naar buiten. Ik zie dat hij zich niet lekker voelt, er bleek uit ziet en onzeker op zijn benen staat. Plots valt hij met een klap op de grond en is volledig buiten kennis. Ik weet me geen raad en vraag de mensen een dokter te bellen. Iedereen kijkt mij aan en verwacht van mij dat ik een oplossing heb. Het blijkt dat niemand een telefoonnummer van een dokter heeft. Voor hen logisch, als je geen geld hebt om een dokter te betalen, dan heb je ook het nummer niet nodig.

Ondertussen weet ik mij geen raad en probeer met de mensen van de flat de man weer bij zijn positieven te krijgen en leggen hem op de treden van de trap. Ik vroeg Anna, zijn moeder, of hij al eerder klachten had en zij vertelde mij dat hij deze ochtend pijn in zijn linkerarm had en al enige tijd ziek was.

Waarschijnlijk zijn het hartklachten.

Ferenc komt weer bij en zit wezenloos voor zich uit te kijken. Het is een zielig hoopje mens. Voor deze mensen schrijf ik een kaart voor de dokter dat deze hem moet nakijken en medicatie moet geven op kosten van SOS. Voor de tweede keer gaat hij onderuit en weer moeten wij hem bij zijn positieven brengen.

Het enige wat ik kan doen is hem een aspirine geven in de hoop dat hij het gaat redden. Ondertussen komt zijn vrouw naar beneden die staat te bibberen en loopt ook onzeker. Ik dacht dat zij geschrokken was van het neervallen van haar man, maar zij blijkt een spierziekte te hebben waarvoor zij geen medicijnen heeft en deze ook niet kan betalen. Wij voelen ons rot en kunnen op dit moment niets voor deze mensen doen dan alleen een bezoek voor de dokter organiseren.

De rest van de mensen nemen stilletjes hun spullen in ontvangst en geven ons de gevraagde gezinsinformatie. Ondertussen is de man op zijn bed gelegd en wij hopen er het beste van. Het voelt niet goed.

Ingestorte toiletruimten

Ons volgende bezoek gaat naar de Primaverii, een gebied waar voornamelijk Roma families wonen in zeer slechte woonsituaties.

Als zij de bus zien aankomen, springen zij werkelijk met twee voeten van de grond van

Eén van de huisjes op de Primaverii

blijdschap. Het is erg leuk om te zien en iedereen rent naar beneden om te kijken wat er voor hen is meegenomen. Als er een gat in de lucht gesprongen kon worden, dan deden zij dat. Er is groot tumult en wij verstaan elkaar niet eens meer. Iedereen wordt gemaand zich rustig te houden en niet te schreeuwen en met elkaar te bemoeien. Dat gaat goed en wij krijgen nu de kans om de gegevens te controleren en de persoonlijke gezinsdozen en de voedselbonnen te geven.

Wát een blije mensen en wat is het leuk om hier te zijn. Deze mensen hebben helemaal geen reden om blij te zijn met deze erbarmelijke woonsituaties, maar zij weten dat wij hen zo veel mogelijk proberen te helpen.

De hutjes staan op instorten en zelfs plastic bouwzeilen zijn te zwaar voor de gammele daken. Wij missen ook wat mensen in deze wijk en navraag leert ons dat er door ziekte mensen zijn overleden. De medische zorg voor mensen in Sovata is ver te zoeken en zonder geld moet je je lot maar aanvaarden.

Een voor een krijgen de gezinnen hun spullen en worden de gegevens op de dossiers bijgewerkt. Van een van de gezinnen gaan de twee kinderen niet naar school. Wij hebben dit gezin verteld dat als de kinderen niet naar school gaan, alle hulp gestaakt zal worden. Zij beloven beterschap en zullen de kinderen weer naar school laten gaan.

De school waar de kinderen naar toe moeten zullen wij informeren en vragen of zij ons op de hoogte willen houden of de kinderen ook inderdaad naar school gaan vanaf nu.

De dames hebben prachtige Roma kleding aan en ik vraag hen of deze kleding te koop is. Deze typische Roma kleding mag alleen verkocht worden aan deze groepering en is het verboden dat anderen deze kleding hebben.

Toch heeft één van de vrouwen ons een prachtige onderrok, bovenrok en bijpassende sjaal gegeven.

Geweldig en wij vinden het heel bijzonder dat wij deze zomaar hebben gekregen !!!

Voor moeder en dochter nieuwe schoenen en laarzen die perfect passen

Tussen de bedrijven door worden ook nog een flink aantal gezinnen bezocht die al vele jaren hulp van SOS krijgen en ook daar zien wij een vooruitgang. De huizen zijn inmiddels van een goede kwaliteit, de kinderen gaan naar school of studeren zelfs en wij zien daar eigenlijk geen problemen meer. Hier is alleen nog een lichte ondersteuning nodig.

Ook Caritas, de thuiszorg organisatie, kunnen wij verblijden met ons bezoek en worden de nodige dozen en losse bundels achtergelaten. Natuurlijk is ook gesproken over patiënten die hard hulp nodig hebben en waaruit deze hulp zou moeten bestaan. Drie van

Blij met het bezoek en de tijd om even een praatje te maken

de geweldige bed carriers brengen wij en deze worden met open armen ontvangen. De twee andere bed carriers worden direct bij enkele mensen thuisgebracht, die afhankelijk zijn van hulp van Caritas.

Met deze carriers kunnen bedden makkelijk en simpel hoog en laag worden gezet als de thuiszorg komt voor de twee wekelijkse wasbeurt en verzorging van de patiënten.

Zelfs als de bedden van de mensen niet meer goed zijn, kan een bedcarrier uitkomst bieden. Later zullen wij nog met Caritas spreken over punten die verbeterd en/of veranderd moeten worden. Daarover zullen wij eerst het e.e.a. op papier moeten zetten. Het is al weer laat en wij moeten terug naar ons slaapadres. Ook vanavond nemen wij de dag met elkaar door en wij worden door Anneke en Nora verrast met een heerlijke stamppot zuurkool met worst en spekkies. Gezamenlijk genieten wij van de heerlijke maaltijd en gaan op tijd naar bed om morgen weer fris op pad te gaan.

Dinsdag, de derde dag, begint met een bezoek aan het kleine ziekenhuis van Sovata. Voor het nieuw aangebouwde gedeelte van het ziekenhuis hebben wij prachtige, elektrisch verstelbare ziekenhuisbedden gekregen van een verzorgingshuis in Oud Beijerland. Wát een feest om deze prachtige bedden te mogen brengen bij het ziekenhuis. Dokter Irma straalde bij het zien van het aantal bedden en de prachtige kwaliteit van de bedden. De bedden zijn geplaatst in de beneden hal van het ziekenhuis en later zullen de bedden met behulp van de mannen van de Gemeente op hun plaats worden gezet op de begane grond en op de 1ste etage.

Trots met gezinsdoos en voedselbonnen

De dozen met incontinentie materialen waren al eerder gebracht en ook daarmee is iedereen in het ziekenhuis heel blij. U kunt het zich misschien niet voorstellen maar als SOS geen incontinentiematerialen mee zou nemen, dan is het er gewoon niet !

Een ander team brengt de gezinsdozen rond voor de adressen die her en der verspreid over Sovata liggen. Er moet veel gereden worden en hier en daar een berg opgeklommen worden om bij een huis of hutje te komen. Het is altijd een hele klus om elk gezin een persoonlijk bezoek te brengen.

Weer een ander team is vandaag druk met het bezoeken van de gezinnen op de 1 Mei straat. Ook hier staan de mensen in de deuropening van hun huisje te wachten op onze komst.

De gezinsdozen en de voedselbonnen worden blij ontvangen maar toch blijven de mensen vragen om extra voedsel voor de winterperiode. Er blijkt ook in deze wijk gewoon honger te zijn en niet alleen bij de ouderen.

Kijken wat wij kunnen doen om de woonsituatie te verbeteren voor de winter aanbreekt

In de 1 Mei straat woont de 18 jarige Istvan, de zoon van een Roma familie. Istvan is in april door SOS geholpen met het aanpassen van zijn oogprothese en een ooglens voor zijn linkeroog. De jongeman zit te glunderen als wij het huisje van de familie bezoeken. Hij bedankt ons allemaal voor de hulp die hij heeft gekregen voor de verbetering aan zijn ogen en geeft ons de rekeningen van de dokter.

Aan het einde van de 1 Mei straat staat de houtfabriek en wij bezoeken de gezinnen die daar achteraf wonen. Het is altijd even zoeken om de plek te vinden waar deze mensen wonen. Het is een behoorlijk eindje lopen door stukken land, springen over slootjes en lopen over baggerpadjes naar de drie gezinnen die in vreselijke omstandigheden wonen.

De mensen wonen in zeer slechte situaties, maar het is haast niet mogelijk om voor deze mensen een andere woonruimte te vinden.

Het opknappen van de huidige hutjes is evenmin een optie.

Eén van de huisjes achter de houtfabriek

De hutjes zijn zó slecht dat zelfs een plastic zeil geen oplossing kan bieden. De boel zou volledig instorten. Voor de drie gezinnen hebben wij persoonlijke gezinsdozen en voedselbonnen.

Als klap op de vuurpijl hebben wij voor de 3 kinderen een fiets meegenomen.

Wat een feest was dat !!

Cees en Janny geven de fietsen van Kees uit Everdingen

Sandor, de vader van Irene kreeg een prachtige herenfiets omdat hij haar er iedere dag mee naar school brengt en na 12.00 uur weer ophaalt van school.

Ook treffen wij een voor ons nieuw gezin aan. Het bleek dat dit jonge gezin hier heeft gewoond tot hun krot volledig is ingestort. Zij hebben nu een ander krot gevonden, iets verder op de 1 Mai.

Ook deze mensen hebben niets, geen werk, geen voedsel, geen huisraad, weinig of geen kleding en schoenen. Voor hun kleine kindjes geven wij wat nog wat kleertjes en warme jasjes en natuurlijk voedselbonnen. Wij beloven hen in april al het nodige voor hen mee te nemen. Het doet pijn in ons hart om deze mensen zo achter te laten.

De volgende wijk die wij bezoeken is de Praidului. Wij kregen ter plaatse een nieuwe aanvraag voor hulp en wij treffen een gezin aan met 4 kleine kinderen, die amper het hoofd boven water kunnen houden. De vader is houtlader en doet daarnaast nog allerlei klussen in de buurt. Het geld dat hij verdient met 12 uur per dag werken is niet genoeg om de huur van het huisje en het onderhoud van zijn gezin te betalen.

Kostbare kip in een hoekje van het hutje

Hij vreest dat hij binnenkort uit het huisje gezet zal worden door de eigenaar. Waar moeten zij heen als zij uit hun huisje moeten? Omdat aanvragen voor hulp eerst onderzocht worden of er daadwerkelijk hulp nodig is, hadden wij nog geen spullen voor dit gezin bij ons. Gelukkig konden wij hen wel vast voedselbonnen geven voor de winterperiode en in april zullen wij persoonlijke gezinsdozen voor hen maken met natuurlijk schoolspullen voor de kinderen.

Verder gaat het redelijk met de mensen die al wat langer hulp van SOS krijgen en zijn zij hartstikke blij met de dozen en voedselbonnen.

In de wijk Morii gaat het goed met de 3 gezinnen, die gezamenlijk een klein stukje grond hebben, en zie je dat zij er alles aan doen om boven de ellende uit te komen.

Jammer dat ook hier het groentetuintje aan gort is door de nachtvorst van de afgelopen week. Wij kunnen hier een gezin blij maken met een campingbedje en een maxi cosi voor de baby die in januari verwacht wordt.

Voor het andere gezin met drie kleine kindjes hebben wij een dubbele kinderwandelwagen meegenomen en wij konden deze mensen niet blijer maken dan met deze wandelwagen. Natuurlijk zijn hier ook de persoonlijke gezinsdozen gebracht en voedselbonnen.

Zo lijkt het huisje nog wat, maar het is zo rot als een mispel

Even verder op de Morii treffen wij het gezin van Veronika aan.

Wat een drama.

Het huisje is amper 3 x 4 meter waarin 8 mensen moeten wonen, slapen en leven.

Het krotje is zo rot als een mispel en de wind waait aan alle kanten naar binnen en als het regent, regent het binnen net zo hard als buiten.

Ook van binnen is het niets bijzonders

De oudste zoon is verstandelijk niet in orde en staat een beetje vreemd te kijken. Geen van de 4 andere kinderen gaat naar school en binnen is het een grote vieze bende. De kleine kinderen dansen in het rond en zijn blij met ons bezoek.

Wij wijzen moeder Veronika erop dat de voorwaarde voor het krijgen van hulp wel is dat de kinderen iedere dag naar school gaan. Zij kijkt mij wazig aan en ik vertel haar nog een keer dat dat écht de regel is voor het krijgen van hulpverlening. Ik hoop dat zij iets met ons advies doet, anders zijn wij genoodzaakt om de hulpverlening te staken, hoe erg dat ook is.

Huisjes op de Morii

Wij zullen de school waar de kinderen naar toe kunnen, berichten dat deze kinderen ingeschreven moeten worden en het leerprogramma moeten volgen. Moeder probeert iedere dag ergens werk te vinden of gaat bedelen, terwijl oma dan op de kinderen past. Niet iedere dag is er eten voor iedereen en zij moeten soms een stukje brood met z'n achten delen. In het krotje is geen water of elektriciteit.

Als wij het hutje verlaten zien wij Annamaria, het meisje dat verstandelijk gehandicapt is en waarvan de oma eerder dit jaar is overleden. Haar oma zorgde voor haar en zorgde voor een enigszins veilige situatie voor haar. Zij is nu afhankelijk van haar vader, die drinkt en doet waar hij zin in heeft zonder naar Annamaria om te kijken en bijna nooit thuis is. Het enige wat belangrijk voor hem is, is het kinder geld dat hij maandelijks krijgt van de overheid.

Dan is hij in de buurt van het kind.

Ik vroeg haar of zij vandaag al gegeten had en schudde haar koppie, zij had nog niets gegeten en het was al tegen half zes in de avond. Gelukkig had een van ons nog wat brood en een pakje drinken voor haar. Ze stopt beide haast tegelijk in haar mond, zo'n honger had zij !!! Zij lacht naar ons en wij zien haar zwarte tandjes in haar mond. Haar haren zijn afgeknipt en lijkt nu op een jongetje. Het meisje is gewoon verwilderd en kan nergens naar toe. Al in de vorige reisverslagen schreven wij over haar en dat het moeilijk is om haar ergens onder te brengen waar zij veilig is en verzorgd kan worden. Wij zijn ook bang dat haar vader haar, als haar lijfje zich meer ontwikkeld heeft, zal laten gebruiken om aan geld te komen !!

Het enige wat wij nu voor haar kunnen doen is de burens vragen een oogje in het zeil te houden en haar wat eten te geven. Het is moeilijk Annamaria alleen achter te laten in een krotje met alleen maar vuil en viezigheid en zonder de bescherming die zij nodig heeft.

Iedereen heeft tranen in de ogen en wij voelen ons zo machteloos.

Annamaria is nu echt alleen

Wij rijden nog even langs Janos, de zwerver die nu in een klein hutje in het bos woont en zijn zaakjes best goed op orde heeft. De hulp van SOS en het, door SOS betaalde, voedsel dat hij dagelijks krijgt via één van de scholen, doen hem goed. Dat is fijn om te zien en wij geven hem ook de dozen met warme dekens, zaklamp en andere dingen die hij nodig heeft om de winter te overleven in het bos.

Eten wat al veel te lang staat

Het is al tegen acht uur s-avonds als wij een hapje gaan eten, de dag door nemen en de werkzaamheden voor de volgende dag gaan bespreken.

Op de vierde en laatste dag moet er nog van alles gebeuren. Nog niet alle wijken zijn bezocht en ook moet het team van Danny naar het Gemeentehuis van Sarateni om de voedselbonnenlijst op te halen en alle wijzigen van de mensen van Hostad door te nemen.

Dat vergt altijd even wat tijd, maar uiteindelijk klopt de boel en kunnen zij

ook weer verder met het wegbrengen van de laatste gezinsdozen.

Vandaag is de wijk Sarateni aan de buurt en beginnen met een bezoek aan de school van Sarateni. Op het moment dat wij de bus weer in willen stappen komt Zita, de moeder van nu 8 kinderen, aanrennen met het pasgeboren kindje nog aan de borst.

Zij huilt van blijdschap en is heel blij ons te zien. Wij worden allemaal geknuffeld en wij vertellen haar dat wij later op de dag bij haar komen en dat wij de spullen al in de bus hebben staan.

Zij gluurt in de bus en begint te lachen als zij een verpakte kinderwagen ziet staan en vraagt stralend of deze voor haar is. Natuurlijk is die voor haar en Jan, Janny en Cees pakken de kinderwagen uit de auto en zetten de wagen in elkaar.

In het groene huisje wonen Zita en Ionel met 8 kinderen

Het is een prachtige, lichte kinderwagen en Janny maakt de wagen op met de dekentjes die erbij zijn. Hoe gelukkig kan een mens worden!!

Ze is zó blij met de wagen dat zij begint te stamelen en de tranen rollen over haar wangen. Geweldig !!

Zo trots als een pauw loopt zij met de nieuwe wandelwagen en de baby naar de crèche die even verderop in de straat is om daar haar andere kleintjes op halen.

Bij een aantal andere gezinnen worden ook de spullen afgegeven en wij zullen enkele bezoeken beschrijven.

Moeder Agnes met haar dochter Izabella

Het volgende gezin is Agnes en haar kindje Izabella. Izabella heeft een drain in het hoofdje en heeft ernstige hartkwalen. Gelukkig gaat het met Izabella veel beter nu Agnes ondersteuning krijgt van SOS om de medicatie te kopen voor het kleine meisje. Zij is ook dolblij als zij ons ziet en wij worden bijna plat geknuffeld. Fijn om te zien.

Bij Istvan, het gezin van de baby die voorop het reisverslag van april staat, is niemand thuis. In het huisje staan de meubeltjes opgestapeld en alles is afgesloten. Wij vragen bij Peter, de buurman in het lager gelegen gedeelte van dit stuk of hij weet waar de familie is en wanneer zij terugkomen.

Peter Sr. vertelt ons dat de familie met de drie kleine kinderen schapen aan het hoeden is en al enige weken onderweg zijn. Natuurlijk staan wij vol verbazing te kijken naar Peter die ons dit antwoord geeft en vragen hem hoe het mogelijk is dat deze ouders met zulke kleine kinderen weken achtereen weg kunnen blijven van hun huisje.

Peter zegt ons dat het geld wat Istvan kan verdienen meer is dan hij kan verdienen met bomen omkappen in de bossen en dat dit werk lichamelijk veel bij minder zwaar is. Onderweg slaapt de familie in open velden en hebben plastic bij zich tegen de regen.

Ongelooflijk !!!

Zeker nu wij weten dat het behoorlijk koud kan zijn in de nachten.

Wij zetten de bananendozen in het kleine houten schuurtje en Peter Sr. zal er voor zorgen

dat er niets mee gebeurt en niemand de spullen mee kan nemen. Wij voelen ons een beetje raar met de situatie en kunnen ons niet voorstellen dat dit jonge gezin zo maar weken van huis is !

Even later lopen een paar van ons mee met Peter Sr. naar beneden en de bus moet even terug rijden om daar te komen en de dozen uit te auto te halen.

Peter Sr. met de gezinsdozen

Peter Jr. is naar school en oma is lopend naar het dorp voor boodschappen.

Het zal ook nog wel even duren voordat oma terug is omdat het een behoorlijk groot stuk is wat zij moet lopen en dan ook nog in heuvelachtig gebied, dat valt niet mee.

Peter Sr. verteld dat het goed gaat met Peter op school en dat hij trouw iedere dag zijn huiswerk maakt. De vader van Peter is ook al enige weken schapen aan het hoeden en komt pas tegen half november weer thuis.

Huisje op Sarateni, zelfs als schuur voor dieren niet geschikt

Met Cristian, het jongetje dat leukemie heeft, gaat het heel goed. Hij gaat lekker naar school en de medicatie doet zijn werk. Zijn moeder is ons heel dankbaar voor de medische hulp, zonder die hulp zou zij haar zoon niet meer leven. Natuurlijk zijn zij erg verdrietig door het overlijden van hun geestelijk gehandicapte dochter. Een kind verliezen en het verdriet ervan is iets wat nooit over gaat.

Bij Irma, de mevrouw die al 8 jaar op bed ligt en niet kan lopen of goed kan bewegen, vinden wij haar in een redelijk schoon bed.

Erg genoeg is Dionisie, de man van Irma, in juni overleden. In april van dit jaar vonden wij al dat Dionisie er niet goed uit zag en zich ziek voelde. Ondanks de dementie weet Irma goed dat haar man er niet meer is en zij is er erg verdrietig door.

Eigenbouw waterput

Caritas heeft de zorg nu goed opgenomen.

Twee maal per week wordt Irma gewassen en krijgt zij een schoon bed. Wel vervelend is dat Irma maar 1x per 24 uur één schone pamber krijgt, dat is veel te weinig en wij proberen ook daar verandering in te brengen.

Een van de ziekenhuisbedden staat nu bij Irma en Marrie, Piet en Arabella, vrijwilligers uit onze groep en alle drie verpleegkundige, hebben Irma extra gewassen, verschoond en in haar nieuwe bed gelegd. Als een prinsesje lag zij daar heerlijk en tevreden te rusten.

Als laatste bezoek vandaag en deze week gaan wij naar de Minei, de voormalige vuilnisbelt. In het verleden woonden en werkten de mensen óp de vuilnisbelt.

In de jaren dat wij daar hulp hebben kunnen bieden, zijn de mensen op het terrein naast de vuilnisbelt gaan wonen.

Ook op de Minei zijn de huisjes van zeer slechte kwaliteit

Het is en blijft ook een slechte situatie en er is nog steeds geen licht en water op het terrein.

De kosten van water en elektra zijn absurd hoog, omdat deze mensen hier niet meer mogen wonen en het hen eigenlijk wordt gemaakt om verbeteringen door te voeren.

Maar waar moeten zij naar toe zonder geld? Wellicht dat de aanleg van elektra met een aggregaat een oplossing kan bieden voor deze mensen. De kinderen kunnen ook slecht huiswerk maken als het vroeg donker is en een waxinelichtje geeft niet genoeg licht.

Een van de vrouwen heeft al bijna een half jaar last van langdurige menstruatie maar kan de kosten voor medicatie van slechts 20 lei (€ 5,-) niet betalen. Natuurlijk gaan wij de medicijnen voor haar halen en betalen.

Als de deuren van de bus opengaan, komen de mannen aangesnel om te helpen met het uitladen van de berg dozen voor deze mensen. Wij schreven u al eerder dat deze mensen kleding en schoenen krijgen die in de opslag van Oud Beijerland over zijn.

Met grote tassen kleding en schoenen gaan de mensen langs de deuren om de spullen te verkopen. Op deze manier hebben zij een paar weken werk en van het zelf verdiende geld kunnen zij voedsel kopen. De samenwerking tussen de 9 gezinnen gaat erg goed en de verdeling van de opbrengsten wordt eerlijk gedaan.

Dat is fijn om te horen en iedereen lijkt er tevreden mee te zijn.

Trots met de dozen die er voor de groep op de Minei zijn

Het is nu opschieten geblazen en snel terug naar ons logeeradres om deze dag nog even door te nemen, de koffers te pakken en een hapje te eten. Laat, maar zeer voldaan stappen wij in bed en gaan lekker slapen. Morgen om 08.00 uur vertrekken wij weer uit Sovata voor een 3 daagse terugreis naar Nederland.

Er is heel veel werk gedaan, er zijn ruim 300 gezinnen persoonlijk bezocht en alle dozen en spullen zijn op hun bestemming gebracht.

Dankzij u hebben wij dit kunnen doen en wij bedanken u heel hartelijk voor al uw donaties in welke vorm dan ook.

Ook gaat onze dank uit naar Will Baard voor het gratis drukken van de voedselbonnen en naar de Bergschenhoek Groep voor het drukken van de 800 reisverslagen.

Het kan zijn dat niet iedereen een persoonlijke bedankbrief heeft gekregen of niet voor alle spullen is bedankt en daarom willen wij graag van de gelegenheid gebruik maken om alle sponsors heel hartelijk te bedanken.

Zonder u kunnen wij niet veel doen voor de mensen in Sovata die hulp en voedsel zo verschrikkelijk hard nodig hebben.

DANK U WEL !!!

De Roemeense en Nederlandse vrijwilligers van deze reis

Van links naar rechts: Eva, Levente, Emma, Tunde, Anneke, Nora, Jan, Marry, Cees, Yvonne, Marrie, Mieke, Janny, Arabella, Coby, Melinda, Piet en Danny

Praktische tips voor hulpverlening

Bedrijven, instellingen, stichtingen en velen van u vragen ons:

"Wat kunnen wij naast een financiële steun en kleding donaties nog meer doen voor bijvoorbeeld de school- en crèche projecten van SOS?"

Naar aanleiding van deze vraag hebben wij een wensenlijst samengesteld met artikelen die voor de scholen én crèches en gezinsondersteuning heel erg belangrijk zijn. Het kan u wellicht helpen makkelijker een keuze te maken bij wat u nog meer zou kunnen betekenen voor de kinderen van Sovata en Sarateni in Roemenië.

WENSENLIJST

VOOR DE LAGERE SCHOLEN EN CRÈCHES

Schriften en blocnotes	Vouwblaadjes (gekleurd) A4 en A5
Ballpoints (bijvoorbeeld met reclamenamen)	Tekenpapier
Potloden en puntenslijpers	Scharen voor groot en klein
Knutselmaterialen	Plakstiften en potten plaksel
Kleurboekjes	Stickers
Kleurpotloden en stiften	Grote kralen om te rijgen en draad
Crêpepapier	Waterverf en penselen

VOOR HET HYGIËNEPROJECT de aanvullingen voor de persoonlijke toiletas:

Tandpasta en tandenborstels	Toiletzeep
Kammen	Nagelborstels
Keukenhanddoekjes (nieuw)	Nagelknippers

VOOR HET PROJECT GEZINSHULP:

Blikken vlees, zakjes droge soep, gedroogde bruine en witte bonen, spliterwten, blikjes tomatenpuree, thee, oplos koffie, oplos chocolademelk, bouillonblokjes, blikjes leverpastei, hand zeep, tandpasta, tandenborstels, handdoeken, theedoeken, warme sokken, waxinelichtjes, paracetamol en voor de groentetuin: Zaden voor sperziebonen, stokbonen, snijbonen, peulen, erwten, rode kool, witte kool, augurken, courgettes, tomaten, bieten, wortelen, aubergines, uien, bos uien, pompoenen
Deze zaden groeien het beste in het Balkangebied en zijn gezond en voedzaam.

Het Kinderhuis van Broeder Csaba heeft grote behoefte aan: sokken, nodig voor kinderen tussen de 3 en 18 jaar, schoonmaakmiddelen, wasmiddelen, bezems, dweilen, werkdokjes, theedoeken en handdoeken.

Natuurlijk zijn en blijven ook financiële donaties zeer belangrijk. Van de financiële donaties worden bijvoorbeeld in Roemenië zelf voor de lagere scholen werkboekjes en leesboeken in de Roemeense en Hongaarse taal aangeschaft en wordt het verbeteren van de woon- en leefomstandigheden betaald.

Voor 5 euro kan één SOS-voedselbon worden aangeschaft waarmee een gezin in Sovata of Sarateni geholpen wordt in het levensonderhoud.

Wilt u uw hulp aan Stichting Ondersteuning Sovata verder uitbreiden, hebt u nieuwe contacten die wij van informatie kunnen voorzien of die willen sponsoren op welke manier dan ook, laat het ons weten:

Per brief of kaart aan:

S.O.S.

Postbus 282

2990 AG BARENDRECHT

Per email: info@stichtingsovata.nl

Telefonisch: Yvonne Willebrands 06 24 52 19 69

Anneke Westerhoff 06 52 17 67 82

Coby Teuben 06 13 41 71 28

Dan Kleefkens 06 55 78 57 37

IBANnummer: NL88 INGB 0003 5337 95